

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel.+370 70662008, faks.+370 70662000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898 PVM mokėtojo kodas LT100001069417.

UAB „Sweco hidroprojektas“	2013-03- 26	Nr. (2.6)-A4- 943
A. Strazdo g. 22	į 2013-03-06	Nr. 8-295
LT-48488 Kaunas		

Kopija

Adresatams pagal pridedamą sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ŠIRVINTŲ MIESTE ESANČIO TVENKINIO BŪKLĖS GERINIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė – UAB „Sweco hidroprojektas“, A. Strazdo g. 22, LT-48488 Kaunas, tel.: (8 37) 200 931, faks.: (8 37) 321 501, el. p.: kaunas@sweco.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – Širvintų rajono savivaldybės administracija, Vilniaus g. 61, LT-19120 Širvintos, tel.: (8 382) 51 590, (8 382) 30 283, faks.: (8 382) 30 270. el. p.: savivaldybe@sirvintos.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Širvintų mieste esančio tvenkinio būklės gerinimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Vilniaus apskritis, Širvintų rajono savivaldybė, Širvintų miestas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – planuojama sutvarkyti Širvintų mieste esančio tvenkinio (toliau – Širvintų tvenkinys) 22 ha akvatoriją ir išvalyti labiausiai uždumblėjusią 19 ha tvenkinio dalį nuo dumblo. Planuojamas valyti tvenkinys yra Širvintų miesto centre, valstybei priklausančioje nesuformuotoje žemėje. Tvenkinys suformuotas patvenkus Širvintos upę. Visas tvenkinio plotas – 51,9 ha, tvarkymo darbai bus vykdomi 22 ha tvenkinio dalyje, kurią riboja P. Cvirkos gatvės ir Totorių gatvės tiltai. Ši tvenkinio dalis ribojasi su rekreacine ir gyvenamųjų namų zona. Nuo tvenkinio už 330 m yra krašto kelias Nr. 116. Artimiausi gyvenamieji namai yra: du gyvenamieji namai, esantys Vilniaus g., nuo planuojamo valyti tvenkinio nutolę apie 14-15 m atstumu; gyvenamasis namas, esantis Pakrantės g., nuo tvenkinio nutolęs apie 25 m atstumu ir gyvenamasis namas, esantis Medžiotojų g., nuo planuojamo valyti tvenkinio nutolęs apie 30 m atstumu.

Širvintų tvenkinio esamos būklės įvertinimui buvo atlikti tvenkinio dumblo ir vandens kokybės tyrimai. Tyrimais nustatyta, kad bendro fosforo (tvenkinio mėginyje koncentracija – 0,05 mg/l) ir bendro azoto (tvenkinio mėginyje koncentracija: 1,87 mg/l) koncentracijos tvenkinio vandenyje neviršija nustatytų normatyvų. Vidutinis dumblo sluoksnio storis planuojamos ūkinės veiklos zonoje siekia apie 0,65 m, krantai užžėlę vandens augmenija. Siekiant pagerinti Širvintų tvenkinio ekologinę būklę, planuojama išvalyti labiausiai uždumblėjusią 19 ha tvenkinio dalį, pašalinant susikaupusį dumblą ir helofitus. Tvenkinio priekrantėse bus šalinama apie 22770 m² žolinės vandens augmenijos ir apie 110000 m³ dumblo. Tvenkinio valymo metu medžių kirtimas nenumatomas, planuojama pašalinti apie 11860 m² krūmų. Planuojama ūkinę veiklą pradėti vykdyti 2013 m. III ketv., o baigti 2014 m. III ketv. Prieš tvenkinio valymo darbus tvenkinio vanduo nuleidžiamas. Tvenkinys valymas mechaniniu būdu, ekskavatoriais iškasant nusisausejusį dumblą. Šis valymo būdas pasirinktas užsakovo pageidavimu, nes laikotarpiu nuo 2013 m. liepos 1 d. iki 2013 m. lapkričio 30 d. planuojami Širvintų tvenkinio hidrotechnikos statinio – užtvankos remonto darbai, kuriuos atliekant yra būtinas vandens lygio pažeminimas. Valymo darbų pradžioje, vanduo iš tvenkinio bus išleidžiamas gavus leidimą pagal Leidimų pažeminti vandens lygį tvenkiniuose ir užtvenktuose ežeruose išdavimo tvarką, patvirtintą LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. D1-695 (Žin., 2008, Nr. 3-103). Dumblo transportavimui numatoma įrengti laikiną privažiavimo prie tvenkinio kelią.

Tvenkinio dugnui nusausėjus, dumblas buldozeriais bus sustumiamas į laikinus kavaljerus. Tvenkinyje dumblą numatyta kasti ekskavatoriumi su išplatintu pasukamu kaušu. Tvenkinio krantai yra susiformavę, stabilūs ir neeroduoja. Tvenkinio krantuose kasimo darbai bus vykdomi tik iki ribų, žyminčių krantų

papėdę. Esamų lieptų polinių atramų zonoje kasimo darbai nebus vykdomi. Laikinuose kavaljeruose dumblas bus laikomas (apdžiovinamas) iki 3 mėn., po to apsausėjęs (pradžiūvęs) dumblas išvežamas į užsakovo nurodytą vietą (gautas sutikimas), į greta tvenkinio esančius savivaldybės panaudos pagrindais valdomus žemės sklypus (kad. Nr. 8955/0005:186, Kalnalaukio g. 43, Širvintų m., Širvintų r. sav.; kad. Nr. 8955/0005:183, Kalnalaukio g. 41, Širvintų m., Širvintų r. sav.), kuriuose dumblas bus paskleidžiamas formuojant reljefą, bei vėliau apsejamas daugiamečių žolių mišiniu. Atsiradus nemaloniems kvapams, nuo apdžiovinimui laikinai išleistame tvenkinyje laikomo dumblo, rekomenduojamas dumblo uždengimas 0,4 m storio smulkintų šiaudų ar medžių lapų sluoksniu. Kaip apsaugos priemonė, siekiant užtikrinti, kad supiltas dumblas liūčių metu nebūtų išplautas atgal į tvenkinį, palei tvenkinio krantą formuojamas apsauginis pylimas. Žolinė augmenija iš tvenkinio bus pašalinta rankiniu būdu, laikinai sandėliuojama šalia tvenkinio numatytuose plotuose, o vėliau išvežama į Sargelių k., Pabaisko sen., Ukmergės r., esančią dumblo apdorojimo aikštelę. Iškirsti krūmai taip pat bus laikinai sandėliuojami šalia tvenkinio numatytuose plotuose, vėliau susmulkinami ir išvežami į UAB „Širvintų šiluma“ teritoriją, biokurui.

Žuvis iš valomo tvenkinio planuojama sugaudyti ir perkelti į šalia Širvintų mieste esančius Beržės tvenkinius. Siekiant atstatyti žuvų išteklius, bus parengtas ir įgyvendintas žuvų išteklių atkūrimo planas.

Baigus tvenkinio valymo ir dumblo išvežimo darbus bus išplanuotas tvenkinio dugnas, tvenkinys užpildomas vandeniu ir įžuvinamas, laikinas privažiavimo kelias demontuojamas, teritorija išlyginama, sutvarkoma ir apželdinama.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta su nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijomis nesiriboja. Artimiausi objektai, įtraukti į Lietuvos kultūros vertybių registro sąrašą: Lietuvos karių kapai (unikalus objekto kodas – 33356), Lietuvos šaulių kapai (unikalus objekto kodas – 11226) esantys P. Cvirkos g. Širvintų m., nuo planuojamo valyti Širvintų tvenkinio nutolę apie 75 m atstumu pietryčių kryptimi; Širvintų Šv. Arkang. Mykolo bažnyčia (unikalus objekto kodas – 26004), paminklas „Motina“ (unikalus objekto kodas – 17286), paminklas „Prisikeliantiems“ (unikalus objekto kodas – 21308) esantys Vilniaus g. Širvintų m., nutolę apie 116 m atstumu pietryčių kryptimi; Stogastulpis Lietuvos Respublikos 10-mečiui (unikalus objekto kodas – 2803) esantis Nepriklausomybės a. Širvintų m., nutolęs apie 280 m atstumu šiaurės vakarų kryptimi ir Sen. gyvenvietė (unikalus objekto kodas – 17189), esanti Staviškių k., Širvintų r. sav., nutolusi apie 790 m atstumu vakarų kryptimi.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta nepatenka į saugomų teritorijų ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų ribas. Artimiausia saugoma teritorija – Šešuolėlių telmologinis draustinis, kurios ribos sutampa su „Natura 2000“ teritorijos – Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST teritorija) – Šešuolėlių miškas (LTSIR0004) ribomis. Ši BAST teritorija nuo planuojamo valyti Širvintų tvenkinio nutolusi apie 7 km atstumu šiaurės rytų kryptimi. Planuojamos ūkinės veiklos vietoje į Raudonąją knygą įrašytų saugomų augmenijos ir gyvūnijos rūšių nėra.

Tvenkinio valymo metu, dirbant technikai, bus nežymus ir trumpalaikis triukšmas. Numatyti valymo darbai vyks dienos metu, darbo valandomis nuo 6 iki 18 val, triukšmo lygis neviršys Lietuvos Respublikos higienos normos HN 33:2011 nustatytą maksimalaus leistino triukšmo lygio reikalavimų.

Planuojamos ūkinės veiklos metu numatoma oro tarša nuo valymo darbams naudojamos technikos išmetamų oro teršalų, tačiau į aplinkos orą išmetamų teršalų koncentracijos neviršys nustatytų ribinių verčių. Apsausėjęs dumblas bus išvežamas į greta tvenkinio esančius savivaldybės panaudos pagrindais valdomus žemės sklypus, kurie yra apsupti dirbamų žemių, pievų, arti gyvenamųjų teritorijų nėra (artimiausias gyvenamasis namas nuo dumblo skleidimo vietos nutolęs apie 30 m atstumu, artimiausias visuomeninės paskirties pastatas nutolęs apie 100 m atstumu), todėl gyventojams neigiamas poveikis dėl galimų kvapų nenumatomas.

Atlikti Širvintų tvenkinio dumblo tyrimai parodė, kad tvenkinio dumblas neužterštas sunkiaisiais metalais, priskiriamas I kategorijai ir gali būti naudojamas rekultivacijai, apželdinimui.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojamos ūkinės veiklos vieta nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas – netikslingas.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę LR aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. D1-370 pakeitime (Žin., 2005, Nr. 93-3472; 2008, Nr. 143-5750; 2010, Nr. 2-81; 2010, Nr. 89-4732; 2011, Nr. 58-2790; 2011, Nr. 108-5122) nustatyta tvarka ir apie atliktą visuomenės supažindinimą raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą.

6.2. Vanduo tvenkinyje gali būti išleidžiamas tik gavus leidimą vadovaujantis Leidimų pažeminti vandens lygį tvenkiniuose ir užtvenktuose ežeruose išdavimo tvarka, patvirtinta LR aplinkos ministro 2007

m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. D1-695 (Žin., 2008, Nr. 3-103).

6.3. Techniniame valymo darbų projekte pateikti tiksliai planuojamo iškasti dumblo kiekius ir dumblo galutinio sutvarkymo aprašymą.

6.4. Techniniame valymo darbų projekte pateikti planuojamos ūkinės veiklos vykdymo terminus. Tvenkinio valymo darbų laikotarpis turi sutapti su planuojamo Širvintų tvenkinio hidrotechnikos statinio – užtvankos (unikalus Nr. 8997-2011-7012), esančios Totorių g., Širvintų m., remonto darbais, kurie planuojami nuo 2013 m. liepos 1 d. iki 2013 m. lapkričio 30 d. ir kuriuos atliekant yra būtinas vandens lygio pažeminimas.

6.5. Tvenkinio valymo darbai negali būti vykdomi žuvų neršto metu.

6.6. Rengiant tvenkinio įžuvinimo planą, žuvų kiekis ir rūšys turi būti parenkamos atsižvelgiant į LR žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro patvirtintas Minimalias žuvų ir vėžių įveisimo normas (Žin., 2010, Nr. 47-2270; 2012, Nr. 34-1649). Žuvų įveisimo planas turi būti parengtas kompetentingų specialistų (ichtiologų).

6.7. Atsiradus nemaloniems kvapams, nuo apdžiovinimui laikinai (iki 3 mėn.) išleistame tvenkinyje laikomo dumblo, numatyti neigiamo poveikio mažinimo priemonę – sandėliuojamo dumblo uždengimą 0,4 m storio smulkintų šiaudų ar medžių lapų sluoksniu.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas.

7.2. Baigus tvenkinio valymo ir dumblo išvežimo darbus tvenkinio dugnas bus išplanuotas, tvenkinys užpildomas vandeniu ir įžuvinamas, laikinas privažiavimo kelias demontuojamas, teritorija išlyginama, sutvarkoma ir apželdinama.

7.3. Atlikti Širvintų tvenkinio dumblo tyrimai parodė, kad dumblas neužterštas sunkiaisiais metalais priskiriamas I kategorijai ir gali būti naudojamas rekultivacijai, apželdinimui.

7.4. Vanduo iš tvenkinio bus išleidžiamas tik gavus leidimą pagal Leidimų pažeminti vandens lygį tvenkiniuose ir užtvenktuose ežeruose išdavimo tvarką, patvirtintą LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. D1-695 (Žin., 2008, Nr. 3-103).

7.5. Įgyvendinus projektą, pagerės Širvintų tvenkinio ekologinė būklė ir rekreacinės sąlygos.

8. Priimta atrankos išvada – planuojamai ūkinei veiklai, Širvintų mieste esančio tvenkinio būklės gerinimas, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Direktorius

Raimondas Sakalauskas

Adresatų sąrašas

Širvintų rajono savivaldybės administracijai

Vilniaus g. 61, LT-19120 Širvintos

Tel.: (8 382) 51 590, faks.: (8 382) 30 270

Vilniaus visuomenės sveikatos centrui

Kalvarijų g. 153, LT-03221 Vilnius,

Tel.: (8 5) 264 9676 , faks.: (8 5) 261 2707

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritoriniam padaliniiui

Šnipiškių g 3, LT- 09309 Vilnius,

Tel.: (8 5) 273 4256, faks.: (8 5) 272 4058

Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

Švitrigailos g. 18, LT-03223 Vilnius,

Tel.: (8 5) 271 6866, faks.: (8 5) 216 3494

Žiniai

LR AM Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentui

A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,

Faks.: (8 5) 272 8389